

UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Ipar és mezőgazdaság.

(T. N.) Két dolog van, ami szükségessé és időszerűvé teszi, hogy az ipar és mezőgazdaságnak egymáshoz való viszonyával újból foglalkozzunk. Egyik az a törekvés, mely az agráriusok és merkantilisták között bizonyos megegyezés létesítésére irányul, a másik a kereskedelmi miniszter költségvetése. Az elsőre vonatkozólag ki kell emelnünk, hogy az a hajsza, melyet a napisajtó tulnyomó része az agrár törekvésekkel szemben megindított és évek során át több-kevesebb szerencsével, de nem gyöngülő kitarással folytatott, az iparosság tágasabb rétegiben teljesen visszhang és hatás nélkül maradt. Ez nem is csoda.

Egyetlen oly rendszabályt, illetőleg javaslatot sem lehet felhozni, mely az agrár részéről eredve a kis iparosság ellen irányult volna. Éppen ellenkezőleg. A földmives nép helyzetét a kisiparossággal együttesen igyekezett az felkarolni mindig. Tudjuk és érezzük azt, hogy a kettő között nincs számbavehető ellentét, hogy a kisipar hanyatlását megérzik piacaink s a minden áron forcirozott export-politika a mezőgazdasági termékeket elvonva a belső piacoktól, éppen nem üdvös a kisiparra nézve. Emellett látni, miként pusztul el egy eléggé erős, hézagai és fogyatkozásai mellett is sokat érő nemzeti réteg, amely hivatva lett volna főlélegével a gyáripart támogatni, másrészt pedig a földmivelő nép fiai részének kenyeret adni.

Az a politika azonban, melyet közel harmincz év óta követünk, a fejlődésnek ezt az egészséges menetét tökéletesen megzavarta s azért, hogy egyes gyárosoknak érdekeit előmozdithassa, elterjesztette azt a nézetet, hogy a kisiparral törődni ugysem érdemes, mert az meg nem menthető. Az agráriusok sohasem álltak ezen az állásponton s míg egyrésztől gyülekezeteiken az 1895. évi nagy kongresszustól kezdve le egészen a múlt évi kassai gyűlésig, minduntalan az ellenkezőt hangoztatták, másrésztől a szövetkezeti élet fejlesztése által megadták annak lehetőségét, hogy a kisiparosok magukat megmenthessék. Ezeket a tényeket nem szabad feledni akkor, midőn azt látjuk, hogy ma már a szövetkezésre, mint az iparosság mentőhorgonyára, olyanok is hivatkoznak, akik pár évvel ezelőtt a nemzet lelkét brutalizáló elveknek, a kisipar pusztulását szükségszerű következmény gyanánt hirdető meggyőződésnek, legmelegebb pártolói voltak. Sőt ez az anyagi és erkölcsi hanyatlást, teli rosszakarattal vagy tudatlansággal, még haladásnak is merték kikiáltani.

Az O. M. G. E. kebelében nem régebben megalakult iparos szakosztály létesítése elég bizonyított arra nézve, hogy az agrár körök az ellenük folytatott hajsza daczára sem tértek el az eddig követett utról. Az érdekek közösségét a termelési ágak között nem csupán hangoztatják, hanem még fejleszteni is igyekeznek. De a marok számra fölbujzó visszaélésekkel szemben annál kérihetlenebb harczra hajlandók, sőt ezt kötelességüknek ismerik el.

Megelégedéssel utalhatunk rá, hogy a kereskedelmi politika mai intézői körülbelül ugyanezt az álláspontot foglalják el. A tisztességtelen verseny, a család üzleti átruházások és a kartellek ellen tervbe vett intézkedések mutatják azt, hogy a régi csütörtököt mondott és sok tekintetben káros politika helyébe Hegedüs Sándor és tudós munkatársa Nagy Ferencz becsületesebb és a nemzet egészének érdekeit inkább szem előtt tartó politikát igyekeznek tenni. De ha ez után tovább akarnak haladni, akkor eddigi politikájukat ki kell egészíteni. A nemzet gondolkodó és nemesebben érző részének jogos igényeit elégítik ki, ha közzéteszik úgy, mint az más országokban történik, az iparos felügyelők részletes jelentéseit. Ez nem olyan kis dolog, mint sokan hi-

szik. A jelentések eltitkolása azt a gyanút kelti, hogy nagyiparunkban olyan visszaélések uralkodnak, melyekről a miniszter a nyilvánosság előtt nem mer beszámolni. Így a helyzet nem csupán erkölcsi szempontból szégyenletes, hanem a visszaélések magának az iparnak egészséges fejlődését is gátolják, mert elpusztítják a munkások egészségét, csökkentik a munkaerjét és ezzel leszállítják annak értékét, amit előállítani bírnak.

E gondolat kapcsán legyen szabad nekünk felhívni az illetékes körök figyelmét arra, amit az iparos országokban *fair wages clause*-nak neveznek s ami az ipar megtisztításának s a munkásvédelemnek egyik hathatós eszköze. Áll pedig az a méltányos bérek megadására irányuló záradék abban, hogy az állami és egyéb közszállításoknál kikötik azt, hogy a szállítandó cikkek előállításánál munkásokat kizárólag fogások, az ugynevezett éhezhető bérek ne legyenek alkalmazhatók.

Azzal, ha kormányunk belföldi forrásokból fedezi szükségletét, csak úgy fog igazi előnyt biztosítani a magyar iparnak, ha a szerződésbe fölveszi a fenti *fair wages záradékot* is. Csak azok a gyárosok és vállalkozók tiltakozhatnak az ellen, akinek szénája nincs rendben és akkor ki fog tűnni, hogy a mezőgazdaság és ipar között meg lehet teremteni a harmóniát, de a gyárosok és munkásai között ez csak akkor létesíthető, ha a kormány mindent megtesz a visszaélések kiküszöbölésére. A feladat nem könnyű, de annál dicsőségesebb.

Belföld.

Választási mozgalmak. Az udvarhelymegyei 48-as függetlenségi Kossuth-párt *Kossuth* Ferencz képviselőhöz, mint a párt elnökéhez *Bartha* Andor, *Dr. Sebes* Jenő, *Kassay* Gyula és *Dr. Gyarmathy* Dezső pártelnökök aláírásával egy terjedelmes kérést intézett, amelyben tőle erkölcsi és szellemi támogatást kérnek, s egyidejűleg felkérték, hogy személyesen jelenjék meg hívei között. Kossuth a napokban válaszolt a felíratra, s terjedelmes levélben hangsúlyozza, hogy hosszú hontalanságában megtanulta Erdélyt szeretni, mint a magyar államiság utolsó fellegvárát. Igéretet tesz levele végén, hogy szeptember első felében személyesen fogja a pártot felkeresni. — A 48-as Kossuth-pártnak ez idő szerint vármegyénk egyik kerületében sem lehet kilátása a győzelemre. Jelöltek eddig a Székelyudvarhely városi, és a kereszturi választó kerületben léptettek föl. Városunkat már két cikluson keresztül *Dr. László* Mihály képviseli. László 96-ban nemzeti párti programmal lett megválasztva és még mindnyájan emlékezünk arra a szelid nyomásra, a mely akkor, az azóta már megalkotott kuriai bírások hiánya következtében, föltötte érezhető volt. László mint ellenzéki képviselő a hivatalos hatalmat teljesen szemben találta magával, s mindennek daczára fényes győzelmet aratott. A nemzeti párt tudvalevőleg, elvei érvényben tartása mellett, *Szell* Kálmán kormányra jutása után csakhamar egyesült a nagy szabadelvűpárttal, s így csak az imént őszinte fájdalomkra elhunyt *Szilágyi* Dezső vezetése mellett lépett be *László* Mihály is abba a pártba, a melynek azóta rendíthetetlen híve és oszlopos tagja. Lászlóval szemben e város választó közönsége jelenben is azzal a változatlan érzellemmel viseltetik, mint ezelőtt tíz évvel s így a még az ősz tartamán megejtendő képviselőválasztások alkalmával való megválasztása minden kétséget kizár. Tehát a 48-as Kossuth-pártnak szervezkedése és képviselőjelölése kárba vesztett fáradság, s legfönte csak az intézők buzgalomáról tesz bizonyosságot. A sz.-kereszturi kerületben a szabadelvű párt *Bedő* Albert nyug. államtitkárt jelölte, akinek megválasztását szintén biztosra veszik anny-

val is inkább, mivel itt a Kossuth-párt az Ugron-párttal is szemben találja magát, már pedig igen ismeretes, hogy ott az Ugron-párt meglehetősen hálás talajal rendelkezik, a mi mellett bizonyít az is, hogy az Ugron-párti jelölt elbuktatása 96-ban nagy és farsztó harczot provokált. Az oklándi kerületet ez idő szerint *Heltai* Ferencz szabadelvűpárti képviselő képviseli. Itt a Kossuth-párt jóllehet szervezkedő gyűlését már megtartotta, azonban jelöltet még nem állított. Az udvarhelyi kerületben Ugron János ismételt megválasztása föltétlenül bizonyos, ugyszintén az, az oláhfalviban a *Dr. Dániel* Gábor, képviselőházi alelnöké.

Hegedüs miniszter a székelyekért. *Hegedüs* keresk. miniszter a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarának a Székelyföld ipari életének föllendítése tárgyában tett felterjesztésére az alábbi leirattal válaszolt, a melyből megnyugtatólag tetszik ki, hogy a miniszter még szélesebb körű akció és a tevékenység kiterjesztését tűzi ki feladatul, mint a hogy a kamara egyelőre csak általánosságban megjelölte azt. Az az érdeklődés, amelyet a kamara a miniszterben keltett, a legszebb jutalma eddigi fáradozásának s egyuttal buzdítás a további működésére, mert meggyőződhetett, hogy a hivatott vezető tényleg vezetni is akar és együtt fárad a kamarával, erős szövetségben a székelység érdekeinek előmozdításában. A leirat a következő:

„A múlt év folyamán megbiztam volt a kamarát kerülete közgazdasági viszonyának tanulmányozásával s ennek alapján javaslat-tétellel. Intenczióm, melyet akkor elég részletességgel kifejtettem, az volt, hogy jelölje meg a kamara a szükséges konkrét intézkedéseket, egyenként és vállalatonként, melyektől a székelyföld ipari viszonyainak javítása várható volna. E helyett a kamara egy egész általánosságban tartott és konkrét intézkedésekre csak igen csekély részében alkalmas nagy emlékiratot terjesztett elém, mely látszólag ugyan a székelyföld viszonyait ismereti, tényleg azonban csaknem az ország bármely vidékére illenek, mert elvégre vajmi kevés vidéke és községe lesz az országnak, melyre ne lehetne azt mondani, hogy egyik vagy másik gyár felállítására alkalmas, vagy hogy ott szövetkezeteket kellene létesíteni, avagy háziipart létesíteni, avagy háziipart fejleszteni, — szóval a kamara az elém terjesztett terjedelmes emlékiratával a székelyföld specziális viszonyai szempontjából vajmi keveset nyújtott. Ily körülmények között természetesen nagyon kevés konkrét intézkedést tehetek ez alapon, jóllehet — mint azt a kamara tudja — szándékom lett volna és az ma is, a székelyföld ipari viszonyainak javítására a rendelkezésemre álló eszközök keretében minden lehető intézkedést megtenni, mert érzem és tudom, hogy azon a területen csak nagy arányú intézkedésekkel lehet eredményt elérni, ez intézkedéseket pedig, — ha fokozatosan is — meg kell és hajlandó is vagyok megtenni. Ezeket előre bocsátva, megjegyzem, hogy a kamara azon általános javaslataira, hogy egyik posztógyár, másikban fonó-szövőgyár, harmadikban bőrgyár és így tovább volna létesítendő, vagy hogy ebben vagy abban a községben a kisiparosok részére szövetkezetek volna létesítendő, nemkülönben oly javaslatokra, hogy a székely-ipar termékekre tarifális kedvezmények volna adandók, valamint általában az ily egész általánosságban tartott javaslatokra külön nem fogok reflektálni ezekre nézve nem mondhatok egyebet, mint a mit oly sokszor mondottam, hogy minden komoly, a tényleges szükséglet kiellégítő, más érdeket nem sértő gyári vállalat keletkezését készséggel támogatom, de magam államilag gyarakat nem létesíthetek és ha készséggel is irányítom a vállalkozás figyelmét a székelyföldre és a legmesszebb menő módon támogatnám is a kedvezményezést ott, mégis a vál-

Jalkozó tőkét megkeresni a kamara és érdekeltség feladata. Éppen így állok a kisipari szövetkezetek ügyével szemben, — szívesen támogatom ezeket a legmesszebb menő módon, csak alakítsa meg a kamara azokat, tömörítse kerülete kisiparosait, melyekkel ott még igen szép eredmények volnának elérhetőek. Egyébként felhívtam az országos központi hitelszövetkezetet, hogy tegye a székelyföld viszonyait ez irányban speciális tanulmánya tárgyává, kijelentve egyúttal, hogy ez irányu tevékenységében készséggel fogom hathatós támogatásban részesíteni.

A megyénket érintő konkrét kérdéseknél írja a miniszter, hogy *Rápolti, Kun és Tóth* székelyudvarhelyi szövő iparosoknak, telepük kibővítése céljából öt éven át 1500 korona segélyt engedélyez, ha üzletüket kibővítik, üzemben tartják, hat éven keresztül legalább két-két tanoncot kiképeznek. *Babos Elek* kötszövő gyárosnak Székely-Keresztúron létesítendő ipar vállalatához kész állami támogatást nyújtani, ha megjelöli a vállalatba fektetendő tőke nagyságát és kimutatja, hogy a szükséges tőkével tényleg rendelkezik. A korondi fazekas ipar javítása ügyében a miniszter *Örley János* központi szolgálattételre beosztott iparfelügyelőt mint agyagipari technikust küldötte ki. Megjegyezi tovább a miniszter, hogy Székely-Udvarhelyen maga kezdeményezte az ottani timár iparosok között egy bányának szövetkezeti alapon való felállítását, de az iparosoknak csak egy része vállalkozott erre. Ellenben 30 timár iparos most együttesen az iránt folyamodott hozzá, hogy a tervbe vett bányát ne részesítse állami támogatásban, mert az az ő tönkre jutásokat jelentené. Ebben az ügyben tehát újabb tárgyalások szükségére állott be. Azon javaslatokat, melyek tárczája ügykörén kívül esnek, Hegedüs miniszter áttette a földmívelésügyi és kultusz miniszteriumhoz s az onnan nyert válasz szerint intézi el. — Az ezen nagyszabásúnak ígérkező mozgalomhoz fűzött remények teljesebbé tehát még egy ideig függőben maradt.

A közhivatalnoki tisztesség.

Egy sajnálatos eseményből kifolyólag sokat beszélnek mostanában országszerte a magyarországi bürokratikus igazgatásnak hibáiról és pedig a mi a legsajnálatosabb a dologban nemannyira a különböző rendszerek képezik a vitakozások tárgyát, hanem magukat a hivatalokat betöltő tisztviselőket éri a legtöbb célzatosan elröppentett ij mérgezett nyila.

Vérében van a magyar embernek, hogy a legkisebb és pedig gyakran csak képzelt szabálytalanság is mérhetetlen gyanút ébreszt benne, azért a ki nálunk közhivatalnoki pályára lép, annak eleve számolnia kell azzal, hogy majdan elég bátorsága lesz-e az esetleg őt is előre igazságtalan vádakkal szemben a közvélemény ítélőszéke előtt a maga igazát megvédeni s elég erős lesz-e a hivatalnokoskodása alatt kínálkozó ezerféle csálításnak ellentállani.

Szomorú igazsága a multnak, hogy igen sok esetben értek ártatlan közhivatalnokokat a gyanúsítás szenzációt keltő rágalmozásai s az amugy is nehéz megélhetési viszonyokkal küzdő tisztviselő életét az alaptalan meghurcoltatás izgalmi sokszor a kétségbeesésig elkészerítették.

Állami, megyei, városi tisztviselő egyaránt ki van téve annak, hogy a sajtónak az a töredéke, mely csupán a szenzáció hajhászással tudja ideig-óráig tartó existenciáját biztosítani, nevét és becsületét pellengére állítja s mit sem törődik azután azzal, hogy az így meghurcolt ártatlan ember örökre tehetetlenné van téve ugy hivatásában, mint a társadalomban, melynek eddig kedvelt tagja volt.

Csak egyetlen közhivatali pálya volt eddig Magyarországon, melynek tagjaihoz kevesebb bátorsággal közeledett a sanda gyanu s ez a királyi nevében ítélő magyar királyi bíróság volt. Mióta az 1869. évi IV. t.-cz. a megyei és autonóm városi bíróságok helyébe a kinevezett független kir. bírakat léptette, még alig volt eset arra, hogy magyar bírót súlyosabb beszámítás alá eső visszaéléssel nyilvánosan megvádoltak volna. Oly fényesen tündöklött nálunk a bíróságok igazságot árasztó nimbusza, mint a napfény mindeneket beragyogó éltető sugára.

Nem akarunk magával azzal a konkrét esettel foglalkozni, mely a közhivatalnoki tisztesség kérdését felszínre vetette, mert megnyugsunk teljesen a folyamatba tett vizsgálatban, a mely hivatalos lesz ennek a felette kényes és sajnálatos ügynek teljes részletességgel való megvilágítása által a felizgatott közvéleményt megnyugtanni, hanem azokkal kívánunk röviden foglalkozni, a melyek a hivatali tisztesség

megnyirbálására és meggyanusítására ezzel az eseménnyel egyidejűleg újból szóbeszéd tárgyává lettek.

Mindenekelőtt tagadjuk, hogy a magyar tisztviselői kar elhanyagolva a reája bizott feladatok teljesítését s magánosoknak díjazott szolgálatába állván, ily képen mintegy áruba bocsátaná hivatali függetlenségét, pártatlanságát. Lehet, sőt valószínű hogy van az alsóbb rangú tisztviselők között akárhány olyan is, aki, hogy nagyszámu családját el tudja tartani magán foglalkozást is vállal, de ezt csakis hivatalos óráin kívül és mindenkor a felsőbb-ség engedelmével teszi, vagyis olyankor, midőn hivatali előjárója meg van győződve arról, hogy ebből a hivatalos teendői elvégzésére hátrány nem származik.

Különbben is nálunk a hivatalnokok maguk czafolnak rá legjobban arra a meggyanusításra, mintha busás mellékjövedelemben dűskálhatnának, mert mint ismeretes épen most van keletkezében az állami tisztviselők országos mozgalma, melynek egyetlen célja, hogy munkájuknak megfelelő magasabb díj-szabásban részesüljenek, mely családjuk tisztességes megélhetését biztosítsa.

Aki ismeri az állami hivatalnokok helyzetét és tudja azt, hogy nálunk pl. egy pénzügyi tisztviselő vagy egy járásbíró albiró mennyire igénybe van véve csak a hivatalos teendői elvégzése által, az érte meg csak igazán, hogy mily nagy foku lelketlenség és igazságtalanság az, ha egy ilyen agyondolgoztott tisztviselőt még azzal is zaklatnak, hogy látszólagos gyanuokok alapján ellene a becsületét meg-támadó vizsgálatot tesznek folyamatba.

Azért említjük ezt fel, mert különösen a fővárosi sajtóban mind gyakrabban találkozunk olyan cikkekkel, melyeknek írója hangos szóval követeli — nyilván csak a szenzáció kedvéért, hogy X. vagy Y. tisztviselő ellen a felettes hatóság nyomban rendelje el a vizsgálatot, mert valószínűleg szabálytalanságot követett el.

Az olvasó közönség természetesen felül a nagyhangu urnak, de felül a felhívott felettes hatóság is, mert hogy részrehajlással ne vádolhassák elrendeli a vizsgálatot, a melynek végén rendszeren kiskül, hogy a meggyanusított tisztviselőnek nincs annyi köze sem az egész dologhoz, mint némes Makó városának Jeruzsálemhez.

És mi történik a t. nagyhangu cikkiró ural? A legtöbb esetben semmi, vagy pedig néhány vágás a levegőben a lovagiasság szent nevében.

Hát bizony nagyon sajnálatos állapotok ezek, melyek orvoslást kívánnak.

Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy a sajtó elhallgassa a tényleg megtörtént visszaéléseket, mert akkor nem teljesítené hivatását s könnyen a bűnpalástoló szerepébe eshetne, hanem igenis elvárjuk, és megköveteljük a hivatalnoki tisztesség nevében, hogy azok a hírek, melyek ilyen eseményekkel foglalkoznak, a legnagyobb mértékben *jóhiszeműek* legyenek, s azok ellen az újságírók ellen, akik elég könnyelműek voltak egy közhivatalnokot becsületében ártatlanul meggyanusítani, a meggyanusított tisztviselő felettes hatósága *hivatalból* tegye meg a följelentést, kérve a legszigorubb megbüntetését.

Enyit megérdemel minden agyondolgozott állami tisztviselő.

Ujdonságok.

Személyi hírek. *Hollaki* Arthur vármegyénk főispánja hat heti távolléte után a mai nap érkezett meg városunkba. Ez idő alatt Homoród-fürdőn nyaralt, azonban a közigazgatás menetét állandó figyelemmel kísérte, s a halasztást nem tűrő ügyek elintézése végett ismételtelen bejött a városba. — Dr. *Damokos* Andor alispán f. hó 5-étől 14 napig terjedő szabadságra ment. Távolléte alatt gróf *Lázár* Ádám főjegyző végzi a helyettesi teendőket. — *Szakács* Zoltán polgármester f. hó 3-ától négy hétig terjedő szabadságra távozott, s ezen idő alatt *Demeter* Dénes I. tanácsos fogja helyettesíteni.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Benczély* Erzsébet okleveles tanítónőt az alsósiménfalvi áll. elemi népiskolához rendes tanítónővé kinevezte.

Az etédi Erzsébet kegyeletház fölavatása. Etéd község és közbirtokossága elhunyt jó királyné emlékének megörökítendő, egy Erzsébet-házat épített kulturális célokra, melynek ünnepélyes fölavatását *Hollaki* Arthur főispán védnöksége alatt folyó hó

20-án tartják meg. Az ünnepély sorrendje: I. Az ev. ref. templomban délelőtt 10 órakor: 1. Hymnus, orgonakisérettel éneklí a közönség. 2. Ima, egyházi alkalmi beszéd tartja *Menyhárt* András ref. esperes. II. Az erzsébetházban: 3. Szózat éneklí a helybeli dalárda. 4. Elnöki jelentés. 5. Ünnepi beszéd, tartja gróf *Lázár* Ádám megyei főjegyző. 6. Alkalmi ének, előadja a helybeli dalárda. 7. Bezáró beszéd, tartja *Csia* Kálmán ref. pap. Közös ebéd délután 2 órakor. Műkedvelői előadás este 6 órakor. Ebédjegyekért jelentkezhetni augusztus 18-ig az elnökségnél.

Halálozások. Folyó hó 9-én hunyt el özv. *Csép* Andrásné szül. *Kassay* F. Rebeka életének 81-ik, özvegyiségének 23-ik évében. A megboldogult halálával kiterjedt rokonságot borított gyászba. Temetése ma délután 4 órakor lesz a ref. vallás szertartása szerint. — F. hó 10-én hunyt el *Schaffent* Frigyesné *Csép* Zefi életének 34-ik, boldog házasságának 16-ik évében. Halálát férje *Schaffent* Frigyes és három gyermeke, ugyszintén a rokonság siratja. Temetése 12-én d. u. 4 órakor lesz.

Bartók György, az erdélyi reformátusok püspöke, családjával együtt Borszéken van, hol *vasárnaponként*, a beszolgáló lelkeszszel és *Bod* K. lelkesztanárral a református hívek számára, a Kossuth kutnál levő fedett helyiségben Istentiszteletet tartanak.

Székely kongresszus. Lapunk mult heti számban említést tettünk azon előértekezletről, melyet az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület az általa tervezett Székely kongresszus ügyében mult hó 28-ára Kolozsvárra hívott egybe. Az értekezletet báró *Feilitzsch* Arthur orsz. képviselő, az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület elnöke vezette, mint előadó ugyanazon egyesület főtitkára: *Radnóti* Dezső szerepelt; vármegyénk-ből *Ugron* Zoltán volt jelen. Az értekezletet elnök megnyitván, hangsúlyozta, hogy a vezetése alatt álló egyesület a székely kérdés megoldásában nem vindikál magának elsőséget s a gyakorlati végrehajtást örömmel adja ki az illetékes testületeknek és hatóságoknak. A kérdés már oly nagy méretűvé fejlődött, hogy a kongresszust ez évben megtartani lehetlenség, már csak azért is, hogy a választási harcok mindenfelé megindultak, pedig ezt a kérdést minden pártpolitikai tendenciáktól menten kellene megoldani. Ezután *Radnóti* Dezső terjesztette elő az E. K. E. által tervezett Székely kongresszus ügyében eddig történeteket, ismertette az egyesület által összegyűjtött rengeteg anyagot s felkérte az értekezletet, hogy határozzon a kongresszus megtartásának ideje és helye, továbbá az anyag be- és felosztása felől. *Hofbauer* Aurel óhajtja, hogy a közigazgatási hatóságok is vonassanak be a munkába. *Máthé* József a kongresszusnak az idénről való elhalasztását kívánja, valamint azt is, hogy a kongresszus okvetlen a Székelyföldön tartassék. *Ugron* Zoltán nem székely, hanem erdélyrészi kongresszust akar, még pedig Kolozsvárt s óhajtja, hogy a mozgalomba ne csak a kereskedelmi, hanem a földmívelésügyi miniszter is vonassék be, mert a székely kérdés kulcsa ennek a kezében van. *Kozma* Ferencz a kongresszus székhelyül a fővárost ajánlja, Borszéki Soma Udvarhelyt, *Sándor* József valamelyik székely fűrdőt. Ezután abban állapodtak meg, hogy az elnökség csoportosítsa a kérdéseket, küldje meg az akcióba vonandó tényezőknél s végül pedig egy új értekezlet hívassék egybe az ügy további intézésére.

Színészetünk rendezése. Az erdélyrészi színi kerület választmánya f. hó 2-án tartotta meg Kolozsváron alakuló ülését gróf *Festetics* Andor a vidéki színészet országos felügyelőjének elnökléte alatt. A kerület most már végleg megalakultnak tekinthető Maros-Vásárhely, Nagy-Szeben, Deés, Déva, Gyula-Fehérvár, Székely-Udvarhely, Szepsi-Szt-György és Kézdi-Vásárhely városok résztvételével. A kerületi választmány, melyben Székely-Udvarhely várost *Szakács* Zoltán polgármester képviselte, a kerületre pályázó *Micsey*, *Bokody*, *Szabadhegyi* és *Földessy* színigazgatók közül egyhangulag *Micseyt* választotta, s vele a szerződést f. évi szeptember 1-től 2 évre a lehető legszigorubb feltételek mellett meg is kötötte. A választmány által egy évre megállapított működési program szerint a társulat szeptember és október hónapokban Nagy-Szebenben, novemberben Deésen, december és januárban M.-Vásárhelyen, februárban Déván, márciusban Gyula-Fehérváron, áprilisban Sz.-Udvarhelyen, májusban Szepsi-Szent-Györgyön, júniusban Kézdi-Vásárhelyen fog játszani. A kerület érdekeit a kerületi választmány fogja képviselni, melynek elnökévé Br. *Bornemisza* Károly Szolnok-Doboka vármegye főispánja, alelnökévé Br. *Szentkereszty* Zsigmond, jegyzőjévé pedig *Hatházy*

Sándor a kolozsvári nemzeti színház gazdája választott meg. Ezen üdvös intézmény létrejöttét bizonyára városunk közönsége is örömmel üdvözi, mert eltekintve, hogy ez által meg lesz védve apró szintársulatok örökös zaklatásától, oly szintársulatot fog élvezni egy évben egyszer, egy hónapra keresztül, mely igényeit teljes mértékben ki fogja elégíteni. Aggódo városatyák megnyugtatására örömmel jelenthetjük, hogy a kerületbe történt belépés a városra egyéb kötelezettséggel nem jár, minthogy a város tanácsa más társulatnak színi előadások tartására engedélyt nem adhat.

A helyi ev. ref. egyházközség képviselőtestülete ma délelőtt 11 órakor a piactéri papilakban ülést tart. Az ülés tárgyát a papi fizetés és papi ház építése, ugyancsak az énekező tanítót kijelölő

A rendőrök ruhája. A város képviselőtestülete egyik korábbi gyűlésében, a rendőrök jelenlegi ruha átalányának tevére, azoknak teljesen újból való felszerelését határozta el. A mintát a budapesti állami rendőrségtől vették s a felszerelés és ruházat, mely egy-egy rend téli és nyári ruhából, felöltőből, gummi köpenyből, löszörforgós keménykalapból, sapkából, a város színeit magába ölelő szolgálati övből és hosszú görbe kardból áll, az elmúlt héten érkezett meg. A rendőrök már egy hét óta e tetszetős ruházatot használják és méltán keltenek feltűnést. Az új felszereléssel egyidejűleg szükségesnek találják, ha a rendőrök a katonai fegyelemben és illemben is kioktatást nyernének, a mi által a mostan annyira nélkülözött előzékenységi alapfogalmait is megismernék, de más részről nem történne meg az, hogy néha-néha esernyős és kardos rendőrt legyünk kénytelenek végig nézni, ami végtére még így a nyár derekán sem járja.

Az ideai letermés megvizsgálására, s a további utasítások megadására *Füredi* Lajos kassai szaktanár f. hó 5-én vármegyénkbe érkezett. Megyei körutja mintegy 10 napot fog igénybe venni.

Az élelmi szerek vizsgálata. Ismételt tapasztalni lehetett, hogy a helyi piacon az élelmi szereket hamisítják. Egy konkrét esetről kifolyólag most ez ügyben az alispán azok szigorú és naponkénti megvizsgálását és állandó ellenőrzését rendelte el, a mi által remélhetőleg ez anomáliák végrevalahára orvoslást nyernek.

A Felvidéki Magy. Közm. Egyesület f. hó 27-én Ó-Tátrafüreden tartja meg XIX. évi rendes közgyűlését, melyre az egyesület összes alapító, örökös, rendes és pártoló tagjait ez uton is meghívja.

Homoródi élet. Bajos volna megmondani, hogy mióta, de azt bátran állithatjuk, hogy hetek óta esik az eső. Hol reggel kezd, hol délben kezd, hol meg este, de minduntalan rákezd s a pauzák közt nem igen van ideje arra, hogy a következő órákra összeszedje magát. A szegény fürdőzők jutnak eszünkbe e borús, szomorú időjárásra, akik ugyancsak nem tartják szájuk ize szerint valónak ezt az augusztusi időjárást, a mely októberben sem keltene feltűnést. A kellemesen indult fürdő idény olyan pocskóban kezd végződni, amittől nem csak ők, a nyaralók dideregnek, de talán még annál is sokkal jobban a falusi gazda. A közönség már le is számolt végkép azokkal a forró nyári délutánokkal, amikor nem tud eléggé elrejtőzni a nap sugarai elől az illatos, sötét fenyvesben. A cigányok dideregve játszó végig a kiszabott délutáni két órát, nem is szólva a reggeli térzenéről, amelyen már csak a katonaviselt és jelölt emberek jelennek meg prémes gallérban, fülüg szállal. A délutáni térzene is immár a vendéglő terraszára szorult, mert kinek az ördögnek volna kedve a vizes sétányon járni-kelni. Ide gyűl össze az a néhány bátor fürdő vendég, akik az idővel dacolnak, gondolván, hogy a „csöndes drukkja” melegít, ami természetesen nem zárja ki a lehűlést. Itt kártyáznak a fürdő szép asszonyai, leányai, s a nyomott hangulatot nem zavarja semmi pletyka sem, s a vendéglő működvelő és nyaraló pinczérhadának kibiczelése mellett szerföltött hosszúra nyulnak a délutánok. A jámbor nyaraló már egy percre sem mer esernyő, meg kalucsni nélkül elindulni, mert a felhők hirtelen újra előlrol kezdik s nyáriassnak éppen nem mondható záporral kedveskednek a földnek, a mely elázásban minden pálinka kedvelő tóton tesz. Vége a tennisz-pártiékknak, s a kugli pálya hasznavehetetlen, tehát az asszonyok is kénytelenek boletörödni és megnyugodni a családfejének gondozó, de nem éppen olcsónak mondható kedvtelésbe, a kártyába. A lucskos, gözölgő időjárás persze közelebb hozza az influenzát, a mely európai körutja után ide tér, a mint hogy a világ minden betegsége ellá-

toogat hozzánk, s már mind hangosabb a fürdő a prűszentésektől. A nyár illeten meghazudtolása és csufátétele, ami ilyen nagy mértékben régen nem történt meg, nagy zavart idézett elő a poeta-körökben, s a fürdőlevelek írói hamarosan kicserélték a hurokat, s a nyár bűbája helyett legfentebb melánkolikus anzikczokat irogatnak. A közönség már oszladozni is kezd. Ma jönnek el Hollaki főispánék, holnap Mikó főispánék, holnapután a kolozsváriak, s így nagy bánatára az előzékeny Gáspárnénak, rövid egy-két hét alatt üres lesz a mi egyetlen nyaraló helyünk, Homoród.

A termés és az árvizek. Gazdák panaszaiktól hangos most a vármegye. Ez a rendkívüli abnormis időjárás, mindennap a gazda reményiségének egy-egy szirtjét mosta el. A buza még két hét előtt közép-termést ígért; ez a nehéz eső most lefektette azt is, a mi még állva maradt és a lefeküdt kalászt rohamosan lepi el a rozsdá; a levágott termést nyomban tönkretesz a zuhogó áradat. Ugyanigy áll a szénával is; teremni csak termett volna, de nem lehetett szárítani, behordani, bekazalozni. A rozst, árpát a kőd, üszög és férgék rongálják. Az egész múlt hónapban, de még ebben is, alig volt egy pár száraz napunk, s egyre jön a rossz hír a vidékekről, hogy elpusztult, vagy pu-ztulóban van a vetés. A hol még nem lehetett aratni ott már rég óta megdőlt a gabona és ott a rozsdá. Ez a csekélyke vörösbarna gomba pedig az emberrel egy kenyéren él, csak hogy minden kicsinyisége mellett is ő a hatalmasabb és jobbkor kezd az aratást, mint az ember. És az időjárás csaknem akar megfordulni; jóllehet mikor e sorokat írjuk, családoka tavaszias napsugár kandikál ki az ujra tömörülő felhők mögül, de már többet nem hiszünk neki, s el vagyunk készülve a legrosszabbra. A gazdasági tudósítók is csalódtak reményeikben mert mindennemű szálas gabona kevesebb magot ad a víztől megkímélt helyeken is, mint amennyit reméltek, úgy hogy ma már a becslések $\frac{2}{3}$ része kisebb átlagot helyez kilátásba. Így történt az, hogy községenként is előfordul, hogy 6-7 m. m. átlagtermés mellett alig 3-4 mázsa átlagok észlelhetők. Hogy pedig ez mit jelent, azt igen jól tudjuk: népünk nagy része megint éhezni fog, kol-dusbotra jutott. Már megindult a mozgalom a jég és az árvizek által tönkretett vidékek fölsegelésére, azonban ez távolról sem fogja kárpótolni népünket veszteségében. A rendkívüli tartós esőzéseket, helyenkint valóságos orkanok váltották föl, a melyek a házakban és gazdasági épületekben okoztak tetemes károkat. Nem csak a Küküllő, de az összes hegyi patakok nap-nap után annyira duzzadtak, hogy kavicscsal rakták meg helyenként a szántóföl-deket. A nagy víz a vasuti hidakat sem kímélte, s így a viczinálisuk még pénteken is csak Bögözig közlekedett. A várost két részre osztó Vargapatak a város felső felénél a medrét teljesen összeszaggatta, a melynek további megakadályozására a gyors intézkedések tételére az illetékes körök figyelmét fölhi-vük; a Czigánypatak pedig az elmúlt héten Szombat-falvát borította víz alá, s ha továbbra is csakugyan így tart, az általános szegénység és drágaság, amely már is érezhető, megtermi az osztályharcot, inséget és deficiztet.

A Zetelakán szünidőző egyetemi ifjuság folyó hó 17-én a Hessmann-vendéglő nagytermében jótékonyczélú kosaras táncszertélyt rendez. Belépti díj személyenként 1 kor. Kezdeté este fél 7 órakor.

A városi kertész. Székelyudvarhely város ez időszerint tudvalevőleg nem rendelkezik sem sétatérrel, sem pediglen parkja sincs olyan, a melyik a közönséget befogadhatná. Egy árnyas ut létesítésére jól lehet tettek már előleges intézkedéseket, azonban abból 20-25 évnél hamarabb használható aligha lesz. A sétatérrel jobb nem is beszélni, mivel ez már aztán csakugyan a város tengerikigyója, a mely egy jó negyedszázad óta kísért. Szánalmas látványt nyújt a főtér kellős közepén az a szerecsentlen milleniumi oszlop is, a melynek miliójét, a vaslánczon belül eső részt nem tarka virág szőnyeg, hanem dudva és szemét képezi. Az utcák fáit is a jó Isten gondozza, s legfőjebb akkor eszközölnék rajtuk operációt, a midőn galyuk már a telephon sodronyig ér. Ezért természetesen senkit sem okolhatni, mert a fáknak tisztántartása, kevésbbé használt szegleteknek, téreknek parkirozása, sétatér létesítése egy szakembernek ugyancsak adna munkát. Ha csak a szomszéd Segesvárt is vesszük példának, szégyenkezve kell konstatáljuk az a bámulatos stagnációt, amelyet városunk rendezése, tisztántartása, parkirozása ügyé-beu elértünk. Itt mi nálunk ha a főtéren is tekin-

tünk körül, megbotránkozva vagyunk kénytelenek azokat a szegleteket látni, a melyek ma napság már minden előre törekvő városból eltűntek. Ha a város tulajdonát képező iparoskör épületének hátamögé kukkintunk be, vagy pedig a Ferenczrendiek kerítése mellé hordott téglarakások, a valóságos piac felé fordulunk, a félreeső utcákról nem is szólva, az illetékes körök bámulatos türelméről győződünk meg. Az egy, Isten gondjaira bízott utcai fákon kívül nálunk még semmi sem történt a közcsin emelésének érdekében. Ezért láttuk elérkezettnek az időt, hogy a képviselő testület jövő évi költségvetésének rendén egy városi kertész fizetését vegye föl. Hisz oly csekély kiadásába kerülne ez a városnak, a melyért cserébe észrevétlenül jutna egy néhány év alatt egy pár portmentes parkirozott helyre. A városnál már érezhető a gazdálkodás szelleme, s így egy kertész tartásával a tisztelt városatyák újabb megterhelhetetés nélkül, hálára köteleznék a polgárokat, a kik ez ujításnak megbecsülhetetlen hasznát látnák.

Borszéken a fürdővendégek száma 700-ra emelkedett; de immár az évad tetőpontján van és több szaporodásra nincs kilátás. — Anna bál és hangversenyyel összekötött jótékonyczélú műkedvelői színi előadás volt Borszéken. Amaz július 28-án, ezt meg augusztus 5-én tartották és mind kettő az üdülő közönség élénk érdeklődése mellett igen szép sikerrel végződött.

Figyelmeztetünk lapunk mai számában megjelent mosó- és vasaló-intézet hirdetésére. 4 tagu bizottság választása képezi.

Margit-Krém. Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Földes-féle Margit-krém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztátlanságát, szepilőt, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Kolozsvári levél.

Kolozsvár, 1901. aug. 8.

Kánikula perzselő melegében rendszerint mindenféle holt szezon szokott lenni; a városokban kihalt az élet, a lapokban megjelenik a fiúmei czápa s csak a fürdőkön tapasztalható némi élénkség.

Az ideai nyáron ez nálunk nem volt így, a holt szezon nem következett be s a hírlapok hasábjain nem nem jelentek meg a kövérebbnél kövérebb kacskák.

Egy ideig csak a névhamisítások képezték beszéd és hírlapi traktáció tárgyát, melyeket egy Kossuth Ferenczet meghívó ivre irt egyének neivel elkövettek.

Még e fölött napirendre sem tért Kolozsvár közvéleménye, máris újabb szenzációs esemény történt. Egy héttel ezelőtt a tapintatlanságáról és durvaságáról országszerte ismert kolozsvári rendőrség nagy brutálitást követett el. Éjnek idején két részeg, garázda rendőr egy honvédőrmestert formálisan összevagdalt, darabokra aprított, úgy, hogy rögtön szörnyet halt. Egy másik polgárt pedig életveszélyesen megsebesítettek úgy, hogy még mindig a halállal vívódik. Ez az eset óriási szenzációt és nagy elkeseredést szült a polgárság körében. A polgárság ellenszenve fényesen nyilatkozott meg a szegény áldozat temetésén, melyen tout Kolozsvár és a katonai hatóságok nagy számmal jelentek meg. Már ekkor lehetett látni, hogy a polgárság el van keseredve és harcolni fog a rendőrség ellen.

Vasárnap törvényhatósági bizottság tagjai és a polgárság nagy értekezletet tartottak a rendőrség jelenlegi szervezete reformálása tárgyában. Az értekezleten heves szónoklatok hangzottak el a rendőrség közegei ellen. Mig azonban ezeken az értekezleten csak szónokoltak, panaszkodtak a rendőrség ellen, addig a csöcselék, a tekergők, czellengők és csirkefogók szervezkedtek a rendőség ellen. Vasárnap este alig borult az alkony kincses Kolozsvárra, kitört a zavargás. A csöcselék a főterre vonult s beszorította a rendőrséget a város ház udvarára.

Erre kivonult a katonaság, de az is tétlenül nézte a csöcselék rombolását, Beverték a városház ablakait, kiszabadították a foglyokat a városi fogdából, feltörték Deák Pál főkapitány lakásának ajtait és ott mindent tönkretettek. Ezen kívül sok köz és magán épület ablakait zúzták össze. S végül, hogy a rombolásuk teljes legyen, felakarták gyujtani a nyári színházat, azonban szerencsére ez a tervök nem sikerült. Hétfőn reggel nagy izgatottság és rémület uralkodott a városon. A katonaság és csendőrség őrizet alá vette a városházat. A városi tanács ülést tartott, melyen a főkapitányt szabadságolták és a néphez proklamációt intéztek. A helyettes polgármester rögtön jelentést tett telefonon a belügyminiszterhez, a ki rögtön intézkedett, hogy kellő számú katonaság és csendőrség bocsájtassék a tanács rendelkezésére. Hétfőn este már megérkezett a szamosújvári huszárezred és ezek kezdtek meg működésüket. Azóta a katonaság és csendőrség teljesíti a rendőri szolgálatot. Ugy látszik, hogy a csend és rend teljesen helyre van állítva, azonban ez csak látszólagos, mert a czellengők csak arra várnak, hogy a katonaság elvonuljon. A vezető férfiak mindent elkövetnek arra nézve, hogy a rend helyre álljon és hogy azt a szegényt, melyet a szocialista és anarchista had hozott Kolozsvárra, valamiképen leomossák. Ez azonban vajmi nehéz lesz.

B-ó L-s.

A Dalegylet hangverseny köruton

Borszék.

Székely Dalegyletünk eddig szerzett babérai ismét megszorodtak, a midőn hangverseny körutralelve, f. évi aug. hó 1-én Borszéken is műsoros estélyt tartott. Derék dalosaink a fürdő közönség pártolásával meglehettek és talán meg is voltak elégedve, a mennyiben kíváncsi érdeklődést tanúsítottak és sokan meg is jelentek az estélyen.

Ugy értesülünk, hogy a bevétel a 320 koronátul haladta.

Az elég változatos és még kissé tul zsufolt műsor egyes pontjai — kiváltképpen az énekek szépen sikerültek. — És így e tekintetben is örömmel gratulálhatunk a Székely Dalegyletnek.

Voltak azonban a műsornak olyan pontjai is melyeket — daczára a közönség egy része külső tetszés nyilvánításának — bátran kilehetett és ki is kellett volna hagyni; de ha mégis bevették, mi nem hagyhatunk szó nélkül.

A program ilyen dologhoz értők által méltán kifogás alá vont pontjai ezek: a) „Milyen lett volna az én anyósom?“ Ez a vig magán jelenet elég igyekezettel volt ugyan előadva, ám! „monó, dia- és triológokkal“ a közönség már oly unos-untig szaturálva van, hogy az ember nevük hallatára már megfutamodik. Röviden szólva a monológok évadja immár lejárt. b) Általában mellőzni kellett volna az olykor izléstelen jelmez alkalmazását, mert az okvetetlenül mindent szemléltetővé tenni akaró erőlködést nem helyeselhetjük. — Pedig ilyen jelmezeket láttunk az „Állat quartett“, a „Bretagnei dal“ (Lárllettő) és kivált a „Kinai zenekar hangversenye“ előadásánál. c) A kouplék és a német cirkuszokban való bohózkodás nem illenek se Attila se Árpád utódaihoz. Ezért kellett volna a műsor 7-ik számát „Egyszer egy, másszor egy“ mellőzni, pedig az előadás eléggé bevált. A kouplékat hagyjuk fenn az idegen komédiások számára; ne kontárkodjanak szép hivatásu Dalegyleteink ezen a téren; ne vágják sarlójukat a más buzájába és ne vegyék el a „Volkssängerei“-ok nem irigyelt kenyerét. — Mi kérve-kérjük a Székely Dalegyletet, hogy tartózkodjék holmi idegen izü, szagu és zamatu slendrián féle művekkel brillirozni, kouplékkal szerezni olcsó dicsőséget és vadászni a vegyes közönség egyrészenél mutatkozni szokott pillanatnyi hatást, mert az e félüket a művelt közönség csak egyszer nézi és hallgatja végig; de másodszor már lépne nem megyen.

Az „Egy butorozott szoba kiadó“ címü egy felvonásos bohózat előadására pedig következő észrevételünk van. Jó tudni azt, hogy műkedvelő szini előadások tartására, ha azokat nem csupán kivételes esetekben és közjótékony célra rendezik, belügyminiszteri engedély kell. Ha tehát a Dalegylet jövőre körutjai alkalmával saját javára szini előadásokat is tart és ezeket hangverseny programjának keretébe vonja, attól tarthat, hogy a vidéki színészet inténdansa, a jövedelmükben megrövidített vidéki szintársulatok érdekeinek megvédése végett — pört akaszt nyakába. — Jó lesz tehát ezt is figyelemre méltatni, mert nagyon sajnálnók, ha a Dalegylet derék vezetőinek figyelmét mind ezek a körülmények ki kerülvén, a jobb sorsra érdemes Egyesület célját és irányt tévesztene.

Nyilt őszinteségünk, a dalművészet iránt való lelkesedésünk és a Dalegyesület iránt való jó indulat parancsolta, hogy ezeket elmondjuk. — d.

Maros-Vásárhely.

Az udvarhelyi dalkör tagjai vasárnap érkeztek városunkba. Fogadásukra a helyi dalkör ment elejökbe. Délután 1/2 1 órakor érkeztek meg az udvarhelyiek, mintegy 6-8 szekeren, 28-án; a hogy észre vették a helyi dalkört, nyomban elővették lobogójukat s gyalog jöttek a város felé, üdvözlésükre a helyi dalkör tagjai siettek, szembeérve a két lobogót meghajtották, majd az udvarhelyiek jeligéjüket énekelték el, mely után Nemes József elnök lendületes szép beszéddel üdvözölte az érkezettek, melyre Tompa Árpád alelnök válaszolt. Innen a tűzoltó zenekar indulójával feljöttek a főterre a Kossuth és Bem szobrok előtt megállva elénekelték „Hazádnak rendületlenül“ és a „Hymnuszt“, ezután a Letzter vendéglőbe mentek banketre, melyen az idogeken kívül mintegy 100-an vettek részt. Az első poharat Szentmáriay Dezső diszelnök emelte Wlassics Gyula kultuszminiszterre s egyuttal egy üdvözlő távirat elküldését indítványozta, majd Tauszik B. Hugó üritette poharát az udvarhelyiekre, melyre Tompa Árpád

válaszolt. Szemerjay Károly titkár Szentmáriayra, Kovács Elek a helyi dalkör fáradhatatlan titkára az udvarhelyi karnagya: Morascher Hugóra, ki szász nemzetisége létére átérezte dalainkat s azokat tanítja egy olyan dalkörnek, mely kulturmissziót teljesít. Este 8 órakor már szorongásig meg telt a Letzter vendéglő helyisége. Elegáns közönség, szép leányok, asszonyok ülték körül az asztalokat, sokat vártak a jó hírü dalkörtől, de mégis ilyen arányu előadást még remélni sem mertek. Farkas Sándor adott elő egy vig monológot határozott ügyességgel és kellő alakítással, utána az „Állat négyes“ következett (Morascher H., Korankai F., Papp S., Kiss L., Kovács L. Zengliczky K.) zongora kísérettel, melynek előadása sikerült volt s a közönség ujrázását alig győzték a szereplők. Majd Tamás Gáspár öltözött fel nőnek, előadva a „Lárllettőt“. Az óriási műsört még megtoldották egy pár számmal is. A szindarabban említés nélkül Szabó Ilonka distingvált játékát, jól sikerült tragikomikus jeleneteit sem hagyhatjuk szó nélkül, mely határozottan diadalt aratott. Ime egyszerű székely iparosemberekből álló dalkör oly magas nivóju dolgot produkált, miből a mi dalosaink először is összetartást és kitartást is tanulhatnak. Az udvarhelyiek hétfőn utaztak baza. Isten kísérje áldásával utjukban.

H.

Kiadja Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Bartha András

czipésmester

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 21. sz. (Zálogház mellett).

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe egész ujjonnan berendezett férfi- és női-

← kész czipőraktárát →

és üzlethelyiségét. A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készít kellő gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, jutányos árak mellett férfi-, női és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

Kőbányai első Magyar Részvény Sörfőzde főraktára

Rösler és Gábor

vaskereskedése

Székelyudvarhelyt.

Van szerencsénk a nagyérd. t. közönség tudomására hozni, hogy jó hírnévben 1854. óta fennálló Kőbányai Első Magyar Részvény sörfőzdetől a

← FÖRAKTÁRT →

felállítottuk, s erre a célra egy megfelelő nagy jégvermet építettünk.

Ajánljuk a legjobb minőségü kőbányai söröket 1/3 és 1/4 hektoliteres hordókban, ugyszintén naponkint frissen és tisztán töltött palaczkokban előnyös árak és pontos kiszolgálás mellett.

Üzletünkben kapható: Naponta friss töltésű, jégbe hűtött 1 palaczk Márcziusi sör 18 kr., 1 palaczk maláta sör 20 kr. 10 palaczkon felül a házhoz szállítva, a palaczkokat darabonként 10 kr letét mellett kölcsön adjuk. ←←←←←

A n. é. közönség szives megrendeléseit várva, maradunk kiváló tisztelettel

RÖSLER és GÁBOR,
az Első Magyar Részvény Sörfőzde
FÖRAKTÁRA.

Mi szükséges minden hölgynek? Szép, tiszta, üde arcbőr. Ez a legkönnyebben és leghibosabban az egész világon elismert és kedvelt Földes-féle Margit-krem használata által érhető el. E törvényesen védett arczkenőcs sem higganyt sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemü tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégey 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

Legjobb tőkebefektetés!

Székely-Udvarhelyt, a vasúti állomás előtt, hol daczára a nagy forgalomnak, restauráció nincsen, az országút mentén 73 méter fronttal, egy szép belső telek, mely egy vasúti vendéglő felépítésére nagyon alkalmas s biztos jövedelmet nyújt eladó részben vagy egészben. Értekezhetni Nagysolymosi Koucz Ármin gyógyszerésznél Székely-Udvarhelyt.

Könyv- és papírkereskedés
Áthelyezés

Tisztelettel jelentem a nagyérdemü közönség és vevőimnek, hogy üzletemet a Koucz-féle gyógytár mellől a Szentferencz rendi szerzet-templom homlokzatával szemben fekvő házam botthelyiségébe helyeztem át.

GYERTYÁNFY GÁBOR

Mosó- és Vasaló-intézet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Bethlen-utczában (Felméri-udvarban) a mai kor-nak megfelelő, vegyileg összeállított Mosó- és Vasaló-intézetet rendeztem be. Ezen intézet rendezésénél legnagyobb súlyt fektetek arra, hogy a nagyérdemü közönség legkényesebb igényeinek is megfeleljek. Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

FRIED JAKAB, Székelyudvarhelyt.

Csak V., Deák Ferencz-utca 10/n.

A legfinomabb francia és angol Gummi különlegességek	Roulé eredeti dobozban, tuczatja 3, 4, 6 és 8 forint. Roulé egyenkint csomagolva, tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Capette americ (rövid) fehér színü, tuczatja 3 és 4 frt., narancs színü 5 és 6 frt. Victoria, tuczatja 4, 6 és 8 frt.	Halhólyag (hosszu) tuczatja: 3, 4, 6 és 8 forint. Halhólyag (rövid) tuczatja 4 és 6 frt. Pely Portus Haase darabja 2 frt. Pely Porus Mensingar darabja 2 50. Párisi óvspongya tuczatja 4 és 6 frt. Taufel-féle 3-8 frt.
---	--	--

Nőknek legújabb Dianaöv

Csakis: Pollitzer Mór és Fianál BUDAPEST Deák-u. 10/n.

Tessék a czimre figyelni!

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik közönségnél, csúznál és meghüléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ czéjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.